

Број: 03-02-1596/2024
Сарајево, 18.03.2026. године

**ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- Представнички дом -

- Дом народа -
госп Томислав Мартиновић, предсједавајући

Поштовани,

У складу са чланом IV.Б.3.7.ц) (III) Устава Федерације Босне и Херцеговине, а у вези са чл. 178. и 179. Пословника Представничког дома Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 69/07, 2/08, 26/20 и 13/24) и чл. 171. и 172. Пословника о раду Дома народа Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09, 24/20 и 60/24), ради разматрања и усвајања, достављам Вам **ПРИЈЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОСЕБНИМ МЈЕРАМА КОНТРОЛЕ ЦИЈЕНА**, који је утврдила Влада Федерације Босне и Херцеговине на 68. сједници, одржаној 18.03.2026. године.

Приједлог закона се доставља на службеним језицима и писмима Федерације Босне и Херцеговине у принтаној и електронској форми (ЦД).

С поштовањем,

Прилог:

- Приједлог закона на српском језику (ЦД)
- Изјава о усклађености
- Образац број 2
- Образац ИФП-НЕ
- Закон о контроли цијена („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 2/95, 70/08 и 39/24)

Цо: Федерално министарство трговине
госп Амир Хасичевић, министар

Co: pred-d

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА**

ПРИЈЕДЛОГ

ЗАКОН О ПОСЕБНИМ МЈЕРАМА КОНТРОЛЕ ЦИЈЕНА

Сарајево, март 2026. године

ЗАКОН О ПОСЕБНИМ МЈЕРАМА КОНТРОЛЕ ЦИЈЕНА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет Закона)

Овим законом уређују се начин и услови формирања цијена производа и услуга, контрола и праћење цијена од стране надлежних органа на тржишту Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: **Федерација**), посебне мјере контроле цијена у случају значајних поремећаја на тржишту, утврђују права и обавезе надлежних органа Федерације, кантона, града и општине у вршењу контроле цијена, као и друга питања значајна за област цијена.

II. НАЧИН ФОРМИРАЊА И ИСТИЦАЊА ЦИЈЕНА

Члан 2. (Начин формирања и истицања цијена)

- (1) Привредна друштва, друга правна и физичка лица (у даљем тексту: привредни субјекти), формирају цијене производа и услуга слободно према условима тржишта, осим за производе и услуге за које је посебним прописом утврђен другачији начин формирања цијена.
- (2) Привредни субјекти не смију нарушавати прописе о конкуренцији и забрањени су споразуми између привредних субјеката, односно изричито и прешутни договори, који имају за циљ спречавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на тржишту, а односе се на:
  - a) директно или индиректно утврђивање куповних и продајних цијена или било којих других трговачких услова,
  - b) ограничавање и контролу производње и тржишта,
  - c) подјелу тржишта или извора снабдијевања,
  - d) примјену различитих услова за идентичне трансакције са другим привредним субјектима,
  - e) условљавање друге стране у споразуму, да прихвати додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези са предметом споразума.
- (3) Привредни субјекти дужни су, у складу са посебним прописима, на јасан, лако уочљив и читљив начин истакнути продајну цијену на видном, а за потрошаче доступном мјесту и придржавати се истакнуте цијене.

III. ОРГАНИ НАДЛЕЖНИ ЗА ПРАЋЕЊЕ И КОНТРОЛУ ЦИЈЕНА

Члан 3. (Органи надлежни за праћење и контролу цијена)

Контролу цијена из члана 4. овог закона врши Федерално министарство трговине (у даљем тексту: **Министарство**) и органи надлежни за област цијена кантона, града и општине, сваки у оквиру своје надлежности.

IV. ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ ОРГАНА У ОБЛАСТИ КОНТРОЛЕ ЦИЈЕНА

Члан 4.

(Послови и задаци органа надлежних за праћење и контролу цијена)

- (1) Под контролом цијена подразумијевају се активности на праћењу општег нивоа цијена, појединачних цијена и њихових релативних односа, те подузимање мјера економске политике ради спречавања и отклањања поремећаја на тржишту и кретању цијена.
- (2) Министарство обавља стручне и друге послове у области контроле цијена који се односе на:
  - a) праћење и анализирање кретања цијена појединих производа и услуга на домаћем и свјетском тржишту и њихов утицај на стабилност тржишта и цијена, као и животни стандард становништва,
  - b) предлагање мјера економске политике за одржавање стабилности тржишта и цијена,
  - c) анализирање дјеловања мјера економске политике на ниво цијена и снабдијеност тржишта,
  - d) предлагање посебних мјера контроле цијена у случајевима поремећаја у производњи и кретању цијена појединих производа и услуга.
- (3) Органи кантона, града и општине одређени за послове цијена, прате и анализирају кретање цијена производа и услуга из члана 9. овог закона, предлажу мјере контроле цијена за производе и услуге из своје надлежности, дјеловање мјера економске политике и посебних мјера контроле цијена.

V. ОРГАНИ НАДЛЕЖНИ ЗА ПРОПИСИВАЊЕ И ПРЕДЛАГАЊЕ ПОСЕБНИХ МЈЕРА КОНТРОЛЕ ЦИЈЕНА ЗА ПРОИЗВОДЕ И УСЛУГЕ У НАДЛЕЖНОСТИ ФЕДЕРАЦИЈЕ

Члан 5.

(Прописивање и предлагање посебних мјера контроле цијена)

- (1) Влада Федерације, на приједлог Министарства, прописује производе и услуге од интереса за Федерацију за које се могу прописати посебне мјере контроле цијена из члана 7. овог закона.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, на приједлог Федералног министарства енергије, рударства и индустрије, а након претходно прибављеног мишљења Министарства, Влада Федерације прописује посебне мјере контроле цијена за велепродајне цијене угља за термоелектране и велепродајне цијене природног гаса.
- (3) За производе из става (2) овог члана није обавезно прописати рок трајања посебне мјере контроле цијена.

VI. РАЗЛОЗИ ЗА ПРОПИСИВАЊЕ ПОСЕБНИХ МЈЕРА КОНТРОЛЕ ЦИЈЕНА

Члан 6.

(Разлози за прописивање посебних мјера контроле цијена)

Влада Федерације, на приједлог Министарства, прописује посебне мјере контроле цијена, у складу са овим законом и посебним законима, уколико настану или могу настати значајнији поремећаји на тржишту из члана 1. овог закона, и то у случају:

- a) проглашења стања природне и др. несреће,
- b) несташице добара неопходних за потребе привреде и снабдјевање становништва,
- c) уколико је према објављеним подацима Федералног завода за статистику индекс потрошачких цијена на мало већи од 5% (годишња инфлација),
- d) ради утврђивања продајних цијена производа из робних резерви, који се користе за интервенцију на тржишту,
- e) ванредних околности према процјени владе.

VII. ПОСЕБНЕ МЈЕРЕ КОНТРОЛЕ ЦИЈЕНА

Члан 7.

(Посебне мјере контроле цијена)

- (1) Као посебне мјере контроле цијена могу се за поједине производе и услуге прописати:
  - a) одређивање највишег нивоа цијена,
  - b) задржавање цијена на затеченом, односно одређеном нивоу (затечене цијене),
  - c) враћање цијена на одређени ниво,
  - d) давање сагласности на цијене,
  - e) утврђивање маржи у трговини (калкулативне цијене),
  - f) обавјештавање о промјени цијена и маржи за производе и услуге (евиденција цијена),
  - g) обавеза редовног или повремениог слања података о цијенама и маржама за одређене врсте производа и услуга.
- (2) Мјере које предлаже Министарство могу трајати док трају поремећаји на тржишту, а најдуже шест мјесеци.
- (3) Изузетно од става (2) овог члана, Влада може обновити мјеру за још шест мјесеци у циљу остварења ефеката прописане мјере.

VIII. ДОНОШЕЊЕ ПОДЗАКОНСКИХ АКТА

Члан 8.

(Подзаконски акти)

- (1) Федерални министар трговине ће подзаконским прописом одредити за које производе и услуге битне за животни стандард становништва, у складу са њиховим потребама према spolu, доби, здравственом стању и инвалидитету, привредни субјекти су дужни достављати обавјештења о

промјени цијена и маржи, ради праћења, те податке која та обавјештења садрже, као и рокове и начин достављања тих података.

- (2) Органи надлежни за послове цијена на нивоу кантона, града и општине, у складу са надлежностима из члана 9. овог закона, одређују производе и услуге за које су привредни субјекти дужни достављати обавјештења о промјени цијена и маржи, осим за производе и услуге из става (1) овог члана.

IX. ПОСЕБНЕ МЈЕРЕ КОНТРОЛЕ ЦИЈЕНА У НАДЛЕЖНОСТИ КАНТОНА, ГРАДА И ОПШТИНЕ

Члан 9.

(Производи и услуге у надлежности кантона, града и општине)

- (1) Као производи и услуге од интереса за Федерацију, у смислу члана 5. овог закона, јесу сви производи и услуге, осим производа и услуга који су стављени у надлежности кантона, града и општине, и то:
  - а) Кантон: превоз путника између двије и више општина истог кантона, језерски и ријечни промет и услуге у области образовања, здравства и стамбене дјелатности.
  - б) Град и општина: комунална дјелатност, укључујући и стамбену изградњу и уређење насеља и простора, превоз путника и робе у градском и приградском саобраћају, претоварне услуге и услуге јавних складишта, тржница на велико и пијаца на мало.
- (2) Посебне мјере контроле цијена производа и услуга из става (1) овог члана прописује надлежни орган кантона, града и општине у роковима који могу бити дужи од рока из члана 7. ст. (2) и (3) овог закона.

X. НАДЗОР

Члан 10.

(Управни и инспекцијски надзор)

- (1) Надзор над примјеном одредби овог закона и прописа донесених на основу овог закона врши Министарство.
- (2) Инспекцијски надзор над провођењем овог закона и прописа донесених на основу овог закона врше федерални тржишно, туристичко-угоститељски инспектори, кантонални, градски и општински тржишни инспектори, сваки у оквиру своје надлежности, у складу са овлаштењима прописаним овим законом и прописима којим се уређује инспекцијски надзор.

XI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 11.

- (1) Новчаном казном у износу од 6.000,00 КМ до 30.000,00 КМ казниће се за прекршај правно лице у случају када се не придржава прописаних посебних мјера непосредне контроле цијена (члан 7.).

- (2) За радњу из става (1) овог члана казнит ће се за прекршај одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 3.000,00 КМ.
- (3) За прекршај из става (1) овог члана казнит ће се физичко лице новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 2.000,00 КМ.

Члан 12.

- (1) Новчаном казном у износу од 3.000,00 до 30.000,00 КМ казниће се за прекршај правно лице:
  - a) ако на јасан, лако уочљив и читљив начин не истакне продајну цијену на видном и за потрошаче доступном мјесту и не придржава се истакнуте цијене (члан 2. став (3)).
  - b) ако у одређеном року не достави обавјештење о промјени цијена и маржи и ако обавјештење не садржи прописане податке (члан 8. став (1)).
- (2) За радње из става (1) овог члана биће кажњено и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 2.000,00 КМ.
- (3) За радње из става (1) овог члана биће кажњен трговац физичко лице новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 1.500,00 КМ.

XII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 13.

(Престанак важења Закона)

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о контроли цијена („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 2/95, 70/08 и 39/24).

Члан 14.

(Ступање на снагу Закона)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеним новинама Федерације БиХ“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О ПОСЕБНИМ МЈЕРАМА КОНТРОЛЕ ЦИЈЕНА

I. ПРАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о посебним мјерама контроле цијена садржан је у члану III.1. тачка б), који је измијењен амандманима VIII, LXXXIX и CVI на Устав Федерације Босне и Херцеговине и члана IV.A.20.(1) д) Устава Федерације Босне и Херцеговине, према којима је у искључивој надлежности Федерације БиХ, између осталог, утврђивање економске политике, укључујући планирање и обнову, те политика кориштења земљишта на федералном нивоу, а Парламент Федерације Босне и Херцеговине, уз остале надлежности предвиђене Уставом, надлежан је за доношење закона у вршењу функција федералне власти.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Федерално министарство трговине у складу са Законом о федералним министарствима и другим тијелима федералне управе („Службене новине Федерације БиХ“ бр. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06 и 48/11), врши управне, стручне и друге послове из надлежности Федерације БиХ који се односе на трговину, функционисање јединственог тржишта, утицај привредног система и економске политике на тржиште роба и услуга, односе понуде и потражње, цијене роба и услуга, заштиту потрошача и друге послове утврђене законом.

Важећим Законом о контроли цијена („Службене новине Федерације БиХ“ бр. 2/95, 70/08 и 39/24), прописано је да привредна друштва, друга правна и физичка лица слободно формирају цијене производа и услуга према условима тржишта, осим за производе за које је посебним прописом утврђен другачији начин формирања цијена.

Имајући у виду потребу за потпунијим и прецизнијим уређењем предметне области није се приступило измјенама и допунама Закона, будући да би те измјене и допуне обухватале више од половине чланова основног текста, што би било супротно Правилима за израду закона и других прописа Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, број: 71/14).

Током примјене важећег Закона о контроли цијена уочено је да поједине одредбе Закона нису довољно јасно дефинисане и оцијењено је да их треба прецизније уредити ради лакше примјене.

Новине које доноси Приједлог закона о посебним мјерама контроле цијена су:

- прецизније се уређује овлаштење Федералног министарства трговине и Федералног министарства енергије, рударства и индустрије везано за израду приједлога посебне мјере контроле цијена,
- прецизније се дефинише шта се сматра значајним поремећајем на тржишту,

- прецизније се дефинишу посебне мјере контроле цијена за поједине производе и услуге,
- дефинише се темпоралност трајања прописаних мјера које Влади Федерације Босне и Херцеговине предлаже Федерално министарство трговине и које најдуже трају шест мјесеци, као и могућност да се исте у циљу остваривања ефеката изузетно могу продужити за још шест мјесеци,
- прецизирају се производи и услуге, за које у складу са овим законом, кантони, градови и општине могу прописивати посебне мјере контроле цијена,
- прописује се да управни надзор над примјеном овог закона и прописа донесених на основу овог закона врши Министарство, а инспекцијски надзор над примјеном закона и прописа донесених на основу овог закона врше федерални тржишно, туристичко-угоститељски инспектори и кантонални, градски и општински тржишни инспектори, сваки у оквиру своје надлежности, у складу са овлаштењима прописаним овим законом и прописима који уређују инспекцијски надзор.

Све набројане измјене захтијевале су да се предложи нови закон који уређује област контроле цијена.

III. ОБРАЗЛОЖЕЊА ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Назив закона је измијењен у односу на текст Нацрта закона о контроли цијена који је прихватио Парламент Федерације БиХ и гласи: Закон о посебним мјерама контроле цијена. Разлог је усаглашавање назива закона са његовим стварним садржајем и сврхом. Наиме, Закон не прописује општу или сталну или свеобухватну контролу цијена, већ уређује услове, начин и поступак провођења посебних мјера контроле цијена у ситуацијама када је тржишна равнотежа озбиљно поремећена (нпр. инфлаторни удари, несташице, кризне ситуације и сл.). Нови назив Закона јасније одражава да се ради о ванредним, циљаним и временски ограниченим мјерама, које се уводе изузетно и само када за то постоје оправдани разлози у складу с принципима тржишне економије. **Тиме се избегава погрешна интерпретација да Влада трајно и свеобухватно интервенише на слободно формирање цијена, односно да се овај закон не односи на трајну регулацију цијена.**

Чланом 1. овог закона уређује се предмет Закона.

Чланом 2. дефинише се да привредна друштва, друга правна и физичка лица (у даљем тексту: привредни субјекти), формирају цијене производа и услуга слободно према условима тржишта, осим за производе и услуге за које је посебним прописом утврђен другачији начин формирања цијена. Наведеним чланом прописано је да привредни субјекти не смију нарушавати прописе о конкуренцији и забрањени су споразуми између привредних субјеката, односно изричитих и прешутних договори, који имају за циљ спречавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на тржишту, а односе се на: директно или индиректно утврђивање куповних и продајних цијена или било којих других трговачких услова, ограничавање и контролу производње и тржишта, подјелу тржишта или извора снабдијевања, примјену различитих услова за идентичне трансакције са другим привредним субјектима и условљавање друге стране у

споразуму, да прихвати додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези са предметом споразума.

Истичемо да је у складу са чланом 25. став (2) Закона о конкуренцији („Службени гласник БиХ“, бр. 48/05, 76/07 и 80/09), Конкуренцијско вијеће Босне и Херцеговине дана 20.11.2024. године на својој 17. сједници донијело мишљење под бројем: 07-26-7-10-3/24 и мишљење број: 07-26-7-004-2/25 од 24.02.2025. године на Нацрт закона о контроли цијена и текст овог закона је у цијелости усаглашен са наведеним мишљењем.

Приједлог закона о посебним мјерама контроле цијена у члану 2. садржи опште нормативне принципе тржишне равноправности и све наведене одредбе су у складу и преузете из Закона о конкуренцији у БиХ, који детаљно регулише такве ситуације и прописује санкције за њих.

У Закону о конкуренцији у БиХ прописано је да докази о кршењу наведеног Закона темеље се на прикупљеним чврстим доказима као што су уговори, кореспонденција, записници са састанака, изјаве свједока, финансијски подаци и тржишне анализе, а терет доказивања сноси подносилац захтјева или Конкуренцијско вијеће у поступку. У случају повреде овог закона прописују се новчане казне које могу бити високе и представљају реалну санкцију за нарушавање тржишне конкуренције.

Истичемо да су у Закону о унутрашњој трговини, у поглављу VII. Непоштене трговачке радње (члан 107.), уређена питања непоштене тржишне конкуренције, односно нелојалне конкуренције, недозвољене шпекулације и непоштене трговачке праксе, а у члану 127. прописане су новчане казне у износу од 3.000 КМ до 30.000 КМ, ако привредни субјект подузме неку од радњи које представљају непоштену трговачку радњу из члана 107. овог закона. У члану 110. Закона је прописано да је недозвољена шпекулација кориштење стања на тржишту насталог поремећајима у снабдијевању или незаконито повећање цијена ради стицања противправне имовинске користи, а недозвољеном радњом се сматра прикривање одређене робе, ограничавањем или обустављањем њене продаје и друге радње, којима се узрокује поремећај на тржишту, условљавање куповине једне робе куповином друге робе, или на други начин, условљавање и куповина и продаја робе, итд.

Из наведеног произилази да у Закону о унутрашњој трговини надлежна инспекција има овлаштења да реагује на непоштене трговачке радње у циљу заштите потрошача и стога је оцијењено да је непотребно у Приједлогу закона о посебним мјерама контроле цијена поновно прописивати исте казнене одредбе, јер су оне већ законски обухваћене Законом о унутрашњој трговини.

Чл. 3. и 4. овог закона су прецизиране активности, односно стручни и други послови који се односе на праћење општег нивоа цијена, праћење појединачних цијена и релативних односа цијена.

Чланом 5. став (1) Закона прецизирано је да Влада Федерације БиХ, на приједлог Федералног министарства трговине, прописује који су производи и услуге од интереса за Федерацију.

У члану 5. став (2) овог закона, прописано је да Влада Федерације Босне и Херцеговине прописује посебне мјере контроле цијена за велепродајне цијене угља за термоелектране и велепродајне цијене природног гаса, на приједлог Федералног министарства енергије, рударства и индустрије, а уз претходно прибављено мишљење Федералног министарства трговине. Узимајући у обзир природу и значај посебне мјере контроле цијена која се односи на велепродајне цијене енергената природног гаса и угља, оцијењено је да се треба узети у обзир секторска надлежност Федералног министарства енергије, рударства и индустрије, јер предлагање мјера захтијева анализу тржишта енергената, производних капацитета, залиха, трошкова експлоатације (угаљ) и увоза, а у пракси све техничке и економске анализе које претходе оваквим мјерама долазе из сектора енергетике, што оправдава њихову улогу као предлагача. Карактер интервенције, односно мјере је сигурност снабдијевања, а не тржишна конкуренција. Контрола цијена у овом контексту има за циљ осигурање стабилности и континуитет снабдијевања и то ову мјеру позиционира као дио енергетске политике, а не трговинске политике. Ове посебне мјере контроле цијена, за природни гас и угаљ за термоелектране не могу бити унапријед временски ограничене, јер су њихова потреба, обим и трајање директно условљени тржишним флукуацијама које су промјенљиве и тешко предвидиве. Слиједом наведеног, није могуће унапријед прецизирати рок трајања мјере контроле цијена за ове енергенте, с обзиром на њихову тржишну нестабилност и промјенљиве околности које условљају примјену мјере.

Чланом 6. прописује се да се посебне мјере контроле цијена прописују у случају:

- проглашења стања природне и друге несреће, а у складу са **Законом о заштити и спашавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа** којим је прописано шта се сматра природном и другом несрећом,
- несташице добара неопходних за потребе привреде и снабдијевање становништва,
- уколико је према објављеним подацима Федералног завода за статистику индекс потрошачких цијена на мало већи од 5% (годишња инфлација),
- ради утврђивања продајних цијена производа из робних резерви, који се користе за интервенцију на тржишту,
- ванредних околности према процјени Владе.

Истичемо да Устав Федерације Босне и Херцеговине признаје слободно тржиште као основно начело економског система и оно подразумева да су економске активности, попут производње, дистрибуције и размјене добара и услуга, препуштене тржишним механизмима и конкуренцији, уз минимално уплитање државе. Ово право је повезано с правом на приватно власништво, слободу предузетништва и заштиту тржишног такмичења. Међутим, Устав ФБиХ такође омогућава да се интервенише на тржишту како би се обезбиједио јавни интерес, спријечиле злоупотребе тржишног положаја и заштитили потрошачи, што значи да слободно тржиште није апсолутно, већ може бити регулисано у одређеним ситуацијама ради очувања економског и социјалног баланса.

Једна од новина у овом закону је да се посебне мјере контроле цијена прописују уколико је према објављеним подацима Федералног завода за статистику индекс потрошачких цијена на мало већи од 5% (годишња инфлација). С обзиром да Министарство, у складу са овим законом, прати и анализира кретања цијена појединих производа и услуга на домаћем и свјетском тржишту, а посебно њихов утицај на животни стандард становништва, оцијењено је да је индикатор раста потрошачких цијена према подацима Федералног завода за статистику виши од 5%, један од разлога за прописивање посебних мјера контроле цијена.

Цијене хране и безалкохолних пића на подручју Федерације БиХ имају најзначајнији допринос у укупном расту потрошачких цијена, гдје се пондер за ове производе креће у распону од 30% до 35% у индексу потрошачких цијена. Инфлација више погађа групе с нижим примањима с обзиром да оне троше већи удио свог буџета на основне намирнице, чији су трошкови мање еластични и гдје су алтернативе тешко замјењиве. Ово наведену мјеру чини неопходном за социјалну стабилност, без угрожавања дугорочне тржишне динамике.

У члану 6. Закона додана је нова алинеја и нормирано је да разлози за прописивање мјера могу бити и ванредне околности према процјени Владе. Ова одредба омогућава флексибилност у реаговању на брзо промјенљиве и непредвиђене ситуације, које се не могу прецизно унапријед дефинисати или детаљно навести у закону. Увођењем ове клаузуле постиже се усклађеност с праксама другог ентитета, што доприноси јединственом приступу и омогућава ефикаснији одговор на тржишне поремећаје, уз поштивање принципа временске ограничености.

У члану 7. нормирано је да посебне мјере контроле цијена које предлаже Министарство могу трајати док трају поремећаји на тржишту који се не могу отклонити мјерама економске политике, а најдуже шест мјесеци. У изузетним случајевима, Влада може обновити мјеру за још шест мјесеци у циљу остварења ефеката прописане мјере.

Чланом 8. дато је овлаштење федералном министру трговине да подзаконским прописом одреди за које производе и услуге битне за животни стандард становништва привредни субјекти достављају обавјештења о промјени цијена и маржи.

Чланом 9. је дефинисано који су производи и услуге у надлежности кантона, града и општине. Важећим Законом о контроли цијена дата је могућност владама кантона да могу прописати мјере контроле цијена за све врсте брашна, све врсте хљеба, пецива и других пекарских производа од брашна, житарица, тјестенине, пастеризовано, хомогенизовано и стерилно млијеко, све врсте свјежег меса и рибе. С тим у вези, оцијењено је да прописивање мјера за ове производе треба бити у надлежности Федерације БиХ из разлога што се ради о основним животним намирницама које директно утичу на животни стандард свих грађана и захтијева исту регулацију у цијелој Федерацији, односно грађани за наведене животне намирнице требају имати исту заштиту, без обзира на мјесто становања.

У погледу рокова важења мјера у надлежности кантона, града и општине исти могу бити дужи од рокова из члана 7. став (2) овог закона.

Чланом 10. прописује се да управни надзор над примјеном овог закона и прописа донесених на основу овог закона врши Министарство, а инспекцијски надзор над примјеном овог закона и прописа донесених на основу овог закона врше федерални тржишно, туристичко-угоститељски инспектори и кантонални, градски и општински тржишни инспектори, сваки у оквиру своје надлежности, у складу са овлаштењима прописаним овим законом и прописима којим се уређује инспекцијски надзор.

Чланом 11. прописане су новчане казне за правна и физичка лица за непоштивање обавеза из овог закона и исте су усаглашене са Законом о прекршајима („Службене новине Федерације БиХ“, број: 63/14), и са одлукама Уставног суда БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 41/22 и 68/22).

Чланом 12. прописане су казне за правно лице, одговорно лице у правном лицу и за физичко лице, ако на јасан, лако уочљив и читљив начин не истакне продајну цијену на видном и за потрошаче доступном мјесту и не придржава се истакнуте цијене (члан 2. став (3)) и ако у одређеном року не достави обавјештење о промјени цијена и маржи, те ако обавјештење не садржи прописане податке (члан 8.).

Чланом 13. прописано је да ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о контроли цијена („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 2/95, 70/08 и 39/24).

Чланом 14. прописано је да овај закон ступа на снагу осам дана од објављивања у „Службеним новинама Федерације БиХ“.

У складу са чланом 21. Закона о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број 35/05), поред мишљења Федералног министарства правде, Федералног министарства финансија и Уреда за законодавство и усклађеност са прописима ЕУ, ово Министарство прибавило је и мишљења других органа управе због уређивања одговарајућих питања из њихове надлежности, а предмет су овог прописа. У том смислу затражена су мишљења Федералног министарства енергије, рударства и индустрије, Федералне управе за инспекцијске послове, Федералног министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства и Конкуренијског вијећа БиХ.

IV. ЈАВНА РАСПРАВА

Представнички дом Парламента Федерације Босне и Херцеговине је на 17. редовној сједници од 04.02.2025.године разматрао и прихватио Нацрт закона о контроли цијена и усвојио Закључак, број: 01-02-2602/24 од 07.02.2025. године, којим се задужује предлагач да организује и проведе јавну расправу у трајању од 60 дана, као и да приликом израде Приједлога закона узме у обзир све приједлоге, примједбе и сугестије изнесене у расправи, као и оне које су достављене у писаном облику.

Дом народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине је на 16. редовној сједници од 04.03.2025. године разматрао и прихватио Нацрт и усвојио Закључак, број: 02-02-2602/24 од 04.03.2025. године, којим је задужен предлагач да организује и проведе јавну расправу у трајању од 60 дана, те да приликом израде Приједлога закона, има у виду примједбе, приједлоге и сугестије изнесене у јавној расправи, као и оне које су достављене или ће бити достављене у писаној форми.

С тим у вези, а у складу са наведеним задужењем, Федерално министарство трговине је дана 20.03.2025. године отворило јавну расправу о Нацрту закона о контроли цијена која је трајала 60 дана од дана постављања текста Нацрта закона на *web* страницу Министарства. У обавјештењу на *web* страници Министарства су поред података о трајању јавне расправе, дата и упутства свим заинтересованим лицима да све примједбе, приједлоге и сугестије могу доставити на адресу Министарства.

Генерална оцјена учесника јавне расправе је да се предложеним Законом значајно унапређује законодавни оквир и уређује ова област у складу са тренутним тржишним кретањима, те да понуђени приједлози рјешавају бројне проблеме који су препознати у пракси.

Након окончања јавне расправе, имајући у виду све сугестије, примједбе и приједлоге изнесене у расправи у оба дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине, као и примједбе, приједлоге и сугестије достављене у току трајања јавне расправе, обрађивач Закона је приступио изради текста Приједлога закона. У вези с приједлозима и примједбама, које су доставили кантонални органи управе, Удружење послодаваца у Федерацији БиХ, Привредна комора Федерације БиХ, удружења потрошача, као и грађани појединци, а који су у цијелости или дјелимично прихваћени, сматрамо да је битно истакнути слjedeће:

Приједлози и сугестије на Нацрт закона:

У дискусији с 17. редовне сједнице Представничког дома Парламента Федерације БиХ одржане 04.02.2025. године, посланик Адмир Чавалић је предложио да се укине одредба члана 7. Нацрта закона, која се односи на трајање мјере контроле цијена (6+6 мјесеци), као и да се у складу са чланом 7. важећег Закона о контроли цијена, поново нормира обавеза обавјештавања Парламента Федерације БиХ о донијетим мјерама контроле цијена.

Први приједлог није прихваћен из разлога што се мјере контроле цијена не уводе произвољно, нити дугорочно, већ искључиво у ванредним околностима када је тржиште озбиљно поремећено (нпр. инфлација, поремећаји у ланцу снабдијевања, несташице роба). Истичемо да се Одлука о продужењу мјере (још шест мјесеци) доноси само у случају ако и даље постоје разлози који су је условили, а никако аутоматски. Тиме је обезбијеђена контрола, надзор и временска ограниченост мјере, али је и задржана опција једнократног продужења за додатних 6 мјесеци, уз обавезу поновног оцјењивања и образложења продужења мјере.

Други приједлог посланика Адмира Чавалића да се поново у закон пропише обавеза обавјештавања Парламента ФБиХ или скупштина кантона о донијетим мјерама контроле цијена, није прихваћен из разлога што досадашња пракса обавјештавања о подузетим мјерама влада (федералне или кантоналне), увијек се одвијала са закашњењем (најмане пола године), што у суштини није доприносило ефикасној и благовременој парламентарној контроли.

Надаље, посланик Чавалић је предложио промјену назива закона и овај приједлог је прихваћен. Тренутни назив Закон о контроли цијена може имплицирати ширу, сталну контролу цијена, док нова формулација назива закона (Закон о посебним мјерама контроле цијена) јасно наглашава привремени и циљани карактер владиних интервенција, избегавајући дојам континуиране контроле на слободно формирање цијена.

Прихваћен је приједлог посланика Адмира Чавалића везано за Савјет за цијене. Наиме, у Закону о унутрашњој трговини већ је успостављен Савјет за развој трговине који обухваћа сличне функције и надлежности, те је наведена одредба брисана у Приједлогу закона о посебним мјерама контроле цијена.

Поред посланика Адмира Чавалића, и три кантонална министарства, и то: Западнохерцеговачки кантон - Министарство привреде, Посавски кантон - Министарство привреде, рада и просторног уређења и Тузлански кантон - Министарство трговине, туризма и саобраћаја, предложили су да у надлежност кантона остану сљедећи производи из важећег Закона о контроли цијена: све врсте брашна, све врсте хљеба, пецива и других пекарских производа од брашна, житарица, тјестенине, пастеризовано, хомогенизовано и стерилно млијеко, све врсте свјежег меса и рибе.

Ови приједлози нису прихваћени из разлога што је регулисање цијена животних намирница, као што су хљеб, млијеко, брашно и др. основне потрештине у надлежности Федерације БиХ због неколико кључних разлога. Наиме, цијене основних животних намирница утичу на социјалну сигурност становништва, економску стабилност становништва и равноправност грађана без обзира на мјесто пребивалишта. Надаље, наведене мјере за основне животне намирнице требају бити уједначене, координисане и правно обавезујуће за све кантоне, а не фрагментиране по кантонима. **У складу с наведеним, регулисање цијена животних намирница је у надлежности Федерације БиХ, јер се ради о мјери економске политике која мора бити јединствена за цијели ентитет како би се обезбиједила тржишна стабилност, социјална заштита грађана и правна уједначеност.**

Удружење послодаваца је на заједничким састанцима с удружењима потрошача и Министарством истицало, а касније и у писаној форми доставило примједбе, коментаре и приједлоге за измјену одређених чланова. Примједбе су се, између осталог, односиле на печатење објеката за поновљени прекршај због непоштивања посебних мјера контроле цијена, које по њиховом мишљењу могу имати негативне посљедице на пословање и запосленост, нарочито у случајевима сложене економске ситуације. Министарство је ове примједбе прихватило како би се избегле негативне посљедице на пословање и запосленост у сложеним економским ситуацијама.

V. РАЗЛИКЕ ИЗМЕЂУ РЈЕШЕЊА КОЈА СЕ ПРЕДЛАЖУ ПРИЈЕДЛОГОМ ЗАКОНА У ОДНОСУ НА РЈЕШЕЊА НАЦРТА ЗАКОНА

У односу на текст Нацрта закона у тексту Приједлога закона настале су извјесне разлике као посљедица уважавања стајалишта изнесених током расправе у Представничком дому Парламента Федерације БиХ и током јавне расправе као и промишљања предлагача у циљу побољшања одредби Приједлога закона.

Назив закона је измијењен у односу на текст Нацрта закона о контроли цијена који је прихватио Парламент Федерације БиХ, те сада гласи: Закон о посебним мјерама контроле цијена.

Нова формулација назива Закона смањује дојам континуиране контроле, наглашавајући интервенције само у посебним ситуацијама што олакшава комуникацију с потрошачима, трговцима, те подржава тржишне принципе и обезбјеђује већу транспарентност и прецизност у разумијевању његове примјене.

- у члану 6. додана је алинеја е) ванредне околности по процјени Владе,
- у поглављу VII. измијењен је назив: ПРИВРЕМЕНЕ МЈЕРЕ КОНТРОЛЕ ЦИЈЕНА и сада гласи: ПОСЕБНЕ МЈЕРЕ КОНТРОЛЕ ЦИЈЕНА,
- у члану 7. брисана је алинеја б) одређивање фиксне цијене, при чему привредни субјекти не могу вршити промет по вишој или нижој цијени,
- у члану 8. замијењен је редослијед ставова (1) и (2),
- измијењен је назив поглавља IX. и сада гласи ПОСЕБНЕ МЈЕРЕ КОНТРОЛЕ ЦИЈЕНА У НАДЛЕЖНОСТИ КАНТОНА; ГРАДА И ОПШТИНЕ,
- у члану 9. став (1) алинеја а) брисани су производи графичке индустрије и цијене локалних новина, а додане су ријечи: стамбена дјелатност,
- у члану 9. став (1) алинеја б) брисане су ријечи: стамбена дјелатност,
- Поглавље X. САВЈЕТ ЗА ЦИЈЕНЕ и члан 10. су брисани,
- Поглавље X. је сада НАДЗОР, а члан 11. постао је члан 10.,
- ранији члан 12. је брисан и постао је члан 11.

VI. УСКЛАЂИВАЊЕ С ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Приликом израде овог закона Федерално министарство трговине је имало у виду Уредбу о Уреду Владе Федерације БиХ за законодавство и усклађеност с прописима Европске уније („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 26/20 и 76/20) и Уредбу о поступку усклађивања законодавства Федерације БиХ с правном стечевином Европске уније („Службене новине Федерације БиХ“, број: 98/16), и у том смислу је извршило анализу европске правне стечевине.

Након детаљне и свеобухватне анализе, закључено је да не постоје примарни нити секундарни извори европског права који регулишу предметну материју и имајући у виду напријед наведено, обрађивач Закона је доставио Изјаву о усклађености, будући да се иста доставља иако се прописом не врши преузимање одредби прописа ЕУ.

Истичемо да је овај пропис усклађен с основним принципима из Споразума о стабилизацији и придруживању између Европске заједнице и њених држава чланица („Службени гласник БиХ-Међународни уговори“, број: 10/8).

VII. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За провођење овог закона није потребно осигурати посебна финансијска средства у Буџету Федерације БиХ.